

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2532

av **Jabar Amin m.fl. (MP)**

FN-ledd folkomröstning i Kurdistan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka internationellt för att få till stånd en FN-ledd folkomröstning i de olika delarna av Kurdistan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kurdistanens folk ska ha samma rätt som alla andra folk i världen att bestämma över sin egen framtid. Denna rätt regleras i FN:s konvention om de medborgerliga och politiska rättigheterna från 1966. I paragraf 1 uttrycks denna rätt mycket tydligt: ”Alla folk har rätt till självbestämmande.”

Självbestämmanderätten har dessutom uttryckts i tre resolutioner antagna av FN:s generalförsamling:

- 1960 års deklaration om självständighet för kolonierna och deras folk
- 1960 års resolution 1541 (XV)
- Deklarationen om vänlig samverkan mellan stater (1970).

Rätten till självbestämmande har bekräftats av Internationella domstolen flera gånger. Dels har den kommit till uttryck i slutdokumentet från konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (CSCE) i Helsingfors 1975, dels uttrycktes den år 1990 i CSCE:s förklaring i Paris om det nya Europa, och 1993 i FN:s deklaration och handlingsprogram som världskonferensen om mänskliga rättigheter antog i Wien. Där beskrivs rätten till självbestämmande som den mest centrala av alla mänskliga rättigheter. Den betraktas som en förutsättning för förverkligandet av övriga mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Trots den ovannämnda konventionen och de ovannämnda resolutionerna förnekas Kurdistanens folk de mest elementära rättigheterna.

I dagens Turkiet där en stor del av Kurdistan ligger har staten under nästan hundra års tid förnekat existensen av kurder. Inga nationella, politiska eller kulturella rättigheter

har kurderna haft här. I dagens Iran där en del av Kurdistan ligger är förtrycket enormt mot kurderna. Exempelvis förnekas kurderna läsa på sitt eget språk. I dagens Syrien (även om den kurdiska regionen Rojava de facto är relativt autonom) har den syriska regimen som har haft makten i flera decennier sett många av kurderna i Syrien som ”utlänningar”; utlänningar utan några som helst rättigheter. I dagens Irak där en annan del av Kurdistan ligger (även om irakiska Kurdistan idag har en federativ status) har regim efter annan förvägrat kurderna deras nationella och demokratiska rättigheter.

Vi menar att det är hög tid att även Kurdistans folk, som nu är uppsplittrade mellan olika stater, ska ha möjlighet att leva förenade i en demokratisk stat där Kurdistans folk bestämmer sin egen framtid.

Med anledning av detta menar vi att det är viktigt att vår regering arbetar aktivt internationellt för att få till stånd en FN-ledd folkomröstning i de olika delarna av Kurdistan i syfte att utröna vad Kurdistans folk vill. Vill de leva inom respektive lands gränser eller vill de bygga sig en statsbildning?

I irakiska Kurdistan har frågan om ett referendum (folkomröstning) om irakiska Kurdistans framtida status, egen stat eller inte, varit föremål för diskussion under lång tid. För mer än 10 år sedan fanns en växande folkrörelse som betonade behovet av en folkomröstning. Någon stor uppslutning från de politiska partierna i irakiska Kurdistan bakom idén om folkomröstning blev det inte den gången. Nu är situationen annorlunda och allt fler medborgare och partier har börjat ansluta sig till idén om en folkomröstning för att bestämma irakiska Kurdistans framtida status.

De senaste årens utveckling i syriska delen av Kurdistan (Rojava) har aktualiserat frågan om folkomröstning även där. Redan nu finns det ett relativt autonomt område – Rojava (som översatt från kurdiska betyder västra Kurdistan) – där kurderna och andra folkgrupper styr regionen tillsammans.

I båda dessa delar av Kurdistan är det möjligt idag för världssamfundet att anordna en folkomröstning. En FN-ledd folkomröstning ger större legitimitet och kan uppfattas vara mer rättvis än om en intern part anordnade den.

Med hänvisning till ovan yrkar vi på att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verka internationellt för att få till stånd en FN-ledd folkomröstning i de olika delarna av Kurdistan.

Jabar Amin (MP)

Annika Lillemets (MP)

Valter Mutt (MP)

Carl Schlyter (MP)